

Angerensche en Doornenburgsche Buitenpolder

Nieuwsbrief

Voorjaar 2019

Even bijpraten

Graag brengen wij u met deze nieuwsbrief op de hoogte van de ontwikkelingen in de Angerensche en Doornenburgsche Buitenpolder. Afgelopen periode hebben wij de voorbereidingen getroffen voor de werkzaamheden. Wij staan nu in de startblokken om de inrichting te gaan realiseren. Daarover leest u in deze nieuwsbrief meer.

“We staan in de startblokken”

Interview met projectleider Bas Dröge

Bas Dröge is als projectleider werkzaam bij kleiwinnaar Delgromij (onderdeel van K3). Hij geeft tekst en uitleg over de werkzaamheden die op stapel staan: “De afgelopen periode heeft vooral in het teken gestaan van overleggen. En nu zijn we dan bijna klaar om te beginnen. Na de zomer willen we daadwerkelijk gaan starten met de werkzaamheden.”

In de zomer van vorig jaar verscheen de vorige nieuwsbrief. Wat is er sindsdien allemaal gedaan?

“We hebben vooral veel gesprekken gevoerd met alle betrokken partijen. Met Rijkswaterstaat bijvoorbeeld over de herinrichting van het fabrieksterrein en over de toekomstige A15. En met ProRail over de Betuweroute die onder het gebied doorloopt. Daar kunnen we niet graven. Ook hebben we met

Caprice gesprekken gevoerd over de inrichting van het gebied na de kleiwinning. En er zijn ook al wat werkzaamheden verricht: voor de verlegging van de zomerkade moesten er bomen gekapt worden. Dat moest vóór 15 maart in verband met het broedseizoen.”

Je noemt het fabrieksterrein. Kun je daar wat meer over vertellen?

“De werkzaamheden bestaan eigenlijk uit twee delen, maar we zien het als één project. Het wordt ook gelijktijdig uitgevoerd. Het ene deel is de herinrichting van het fabrieksterrein. De kleidepots die daar nu liggen, liggen op de plek waar de A15 straks moet komen. Er ligt daar ook een stortdam waar vrachtwagens met klei op rijden en vanaf daar de klei in het

depot kiepen. Die stortdam gaan we verlengen en we gaan een nieuwe stortdam aanleggen. Om het fabrieksterrein wordt een nieuwe zomerkade aangelegd en er worden nieuwe toegangswegen naar de twee stortdammen gemaakt. Met deze werkzaamheden beginnen we in de loop van dit jaar.”

En dan is er nog het Buitenpoldergebied...

“Dat is inderdaad het tweede en grootste deel van de herinrichting. Daar gaan we klei winnen en in een deel van het gebied ook zand om de plassen te kunnen realiseren zoals die in het herinrichtingsplan zijn voorzien. We starten, waarschijnlijk na de zomer, met de kleiwinning halverwege waar de zuidelijke geul moet komen. Voor de kleiwinning in dat deel verwachten we drie jaar nodig te hebben. Waar in het gebied we vervolgens de klei gaan winnen is afhankelijk van of dan al is begonnen met de aanleg van de A15. Zodra daar meer over bekend is, laten we dat uiteraard weten.

Wat ook leuk is om te melden: in het noordelijke deel komt er ook een soort monument van Kasteel de Werth, dat daar ooit heeft gestaan. Dat kasteel is ook de reden waarom een deel van het werk archeologisch wordt begeleid. Over wat soort monument er moet komen, wordt nog overleg gevoerd. In het noordelijke deel leggen we ook een verlaagd deel aan. Dit kan in de winter snel onderlopen en bevroren. Dan kan er al snel op geschaatst worden.

Er wordt dus niet in het hele gebied tegelijk gewerkt?

“Nee. Dat is uiteraard een bewuste keuze geweest, onder andere in overleg met de pachters. Terwijl wij aan het werk zijn, kunnen de pachters hun grond ook nog een tijd gewoon in gebruik houden. Op de stukken die niet worden omgevormd tot natuur, komen de pachters terug.”

Lees verder op pagina 2

caprice

Richting een mooie toekomst

Fijn dat we bijna kunnen beginnen! Want u weet het misschien niet, maar dit traject loopt al eigenlijk al een jaar of 30! Toentertijd hebben we ook al gesproken om de buitenpolder om te vormen naar natuur, overigens wel veel omvangrijker dan nu het geval is. Dat is toen helaas niet doorgegaan. Nu is het project in kleinere vorm opnieuw opgepakt.

Win-winsituatie

De afgelopen jaren hebben we steeds meer grond in de buitenpolder aangekocht en we zijn blij dat we daar nu echt iets mee kunnen gaan doen. Natuurlijk dat we de klei onder de weilanden kunnen gebruiken, maar ook dat we er daarna natuur voor kunnen terugbrengen waar straks ook de omgeving van kan gaan genieten. Een win-winsituatie! De afgelopen jaren zijn de voorbereidingen samen met K3Delta getroffen en nu is het dan bijna tijd dat we mogen starten.

A15

Naast de herinrichting van de buitenpolder speelt ook nog de doortrekking van de A15. Voor ons eigenlijk een spannender ontwerp dan de herinrichting van de buitenpolder. De verlengde A15 komt precies over ons fabrieksterrein te liggen. Dat betekent dat we voor de tweede keer ons terrein drastisch anders moeten inrichten. De eerste keer was bij de aanleg van de Betuwelijn, die onder ons terrein door loopt. De herinrichting houdt in dat we het grote kleidepot dat nu aan de noordzijde van de Betuwelijn ligt, verplaatsen naar ten zuiden van de Betuwelijn. Het tweede kleinere depot komt dan nog ten zuiden van het nieuwe grote depot te liggen. In alle opzichten een omvangrijke exercitie!

Met vertrouwen de uitvoering in

Voor wat betreft de herinrichting van de buitenpolder hebben we het volste vertrouwen dat dat op een goede manier gebeurt, net zoals het de hele voorbereidingsperiode verlopen is. De samenwerking met K3Delta is goed, iedereen weet elkaar te vinden en ik ben ervan overtuigd dat we daar tijdens de uitvoering van het werk met z'n allen de vruchten van gaan plukken.

Rudi Sluiter
Algemeen Directeur - Steenfabriek Huissenswaard

Hoe gaat die kleiwinning precies in zijn werk, en wat gebeurt er met de klei?

"De klei wordt gewonnen met graafmachines. Vervolgens wordt de klei in vrachtwagens geladen. De helft van de gewonnen klei wordt door steenfabriek Huissenswaard benut. Dat vind ik mooi: dat ze met hele lokale klei bakstenen kunnen gaan maken. De andere helft gaat naar andere klanten, allemaal steenfabrieken waar ze er voornamelijk bakstenen en dakpannen van maken."

En het gewonnen zand?

"Het ligt in de lijn der verwachting dat we het zand al dan niet rechtstreeks met een zuiger in het tracé van de nieuw aan te leggen A15 pompen. Het zand dat niet in het tracé verdwijnt, wordt gebruikt voor lokale behoeften. Dat gaat bijvoorbeeld naar aannemers of de gemeente."

Wat gaat de omgeving van de kleitransporten merken?

"Voor de omgeving gaat voor wat betreft de transporten niet veel veranderen. De klei voor steenfabriek Huissenswaard wordt met vrachtwagens naar de steenfabriek toe gereden. De afvoer naar andere klanten gaat voornamelijk per schip. Het schip legt aan bij de huidige losplaats bij de steenfabriek. De klei wordt er dan met vrachtwagens naartoe gereden. Daarbij blijven de vrachtwagens binnen het werkgebied."

Wat wil je de mensen nog meegeven?

"Als mensen vragen hebben, sta ik ze graag te woord. Ik ben te bereiken via b.droge@delgromij.nl of via 06 10 97 7979. Tot slot wil ik de mensen vragen om niet zomaar het werkgebied in te lopen en/of hun hond er uit te laten. Er rijden vrachtwagens heen en weer, dus het is oppassen. Uiteraard is het altijd mogelijk om het werk te bezoeken. Ook daarvoor kunnen de mensen met mij contact opnemen."

Naar een dynamisch riviernatuurgebied

De winning van klei en in een later stadium zand zijn de motoren achter het plan voor de Angerensche en Doornenburgse Buitenpolder. De winning maakt letterlijk en figuurlijk de weg vrij voor de ontwikkeling van natuur in het gebied.

Van voedselrijk naar voedselarm

De kleigrond die er in de Buitenpolder ligt, is over het algemeen voedselrijk. Dat betekent dat er snel grassen groeien, waardoor andere planten geen kans krijgen. Door de klei weg te halen, wordt de zandige ondergrond blootgelegd. Zand is voedselarm. Dat betekent dat er een betere uitgangssituatie voor de ontwikkeling van allerlei plantensoorten ontstaat. Op een aantal plaatsen wordt na de kleiwinning ook zand gewonnen. In en om de plassen die daarbij ontstaan, kan zich allerlei flora en fauna ontwikkelen.

Natuurontwikkeling en recreatie

Op circa 45 hectare wordt natuurontwikkeling beoogd met:

- Waterdiepte meer dan 2 meter, geschikt als rustgebied watervogels.
- Ondiep water als paai- en opgroei gebied voor vissen;
- Ondiep water of deels droogvallende delen waarop zich moerasvegetatie kan ontwikkelen.
- Flauw aflopende oevers waardoor licht kan doordringen tot op de bodem, een belangrijke voorwaarde voor de ontwikkeling van waterplanten;
- De ontwikkeling van zachthoutoebos met elzen, wilgen en mogelijk populieren;
- Circa 3 km extra aan wandel/fietsroutes;
- In de winter de mogelijkheid tot schaatsen in de uiterwaard;
- Extensieve ontwikkeling (geen bemesting) van de graslanden rondom de geul.

Afstemming met project ViA15

"We willen als goede buur met iedereen omgaan"

Interview met Evelyne Brandenburg van Rijkswaterstaat

Naast de klei- en zandwinning en bijbehorende herinrichting van het gebied speelt er een groot overkoepelend regionaal project in de Buitenpolder: de doortrekking van de A15. Rijkswaterstaat is onder de noemer 'ViA15' druk bezig met alle voorbereidingen. Evelyne Brandenburg is stakeholdermanager bij Rijkswaterstaat én procesmanager voor steenfabriek Huissenswaard. Evelyne vertelt over het project, haar rol, de uitdagingen en de samenwerking met inwoners en bedrijven.

Evelyne, wat houdt 'stakeholdermanager' precies in?

"Kort gezegd zorg ik ervoor dat alles wat we doen, op de juiste manier wordt gecommuniceerd met inwoners en bedrijven. Wij vinden het enorm belangrijk dat de relatie met de omgeving goed is. We beseffen dat de dingen die we doen veel impact hebben op de gebieden waar mensen wonen, werken en recreëren."

En voor de steenfabriek geldt dat natuurlijk al helemaal.

"Klopt. De A15 komt straks precies over het terrein van de steenfabriek. Dat zorgt ervoor dat hun fabrieksterrein wederom anders moet worden ingericht; dit gebeurde ook al eens bij de aanleg van de Betuwelijn. Als procesmanager van het project ViA15 zorg ik ervoor dat ook het belang van de fabriek wordt behartigd binnen de samenwerking met alle partijen die bij het project betrokken zijn. Ik zie het echt als een samenwerking. We willen hier allemaal zo goed mogelijk uitkomen."

Je bent dus eigenlijk een soort aanspreekpunt voor iedereen?

"Zo zou je het kunnen zien ja. Dat is zoals we bij Rijkswaterstaat graag werken; op een goede manier met elkaar in gesprek gaan. Dat doe ik overigens niet alleen hoor. Ik maak onderdeel uit van een 'omgevingsteam'. Een belangrijk aspect daarbij is de persoonlijke communicatie. Bij mensen op bezoek gaan,

uitleggen waar we mee bezig zijn en goed luisteren naar de bedrijven en omwonenden. We willen als goede buur met iedereen omgaan."

Hoe staat het nu met het proces?

"In maart 2017 is het Tracébesluit ViA15 ondertekend door de minister. Dit Tracébesluit ligt nu bij de Raad van State, die de beroepen die daartegen zijn ingesteld nog gaat behandelen. We verwachten dat dit in het derde kwartaal van dit jaar gebeurt en dat er dan een onherroepelijk Tracébesluit is. Daar willen we met het proces met de steenfabriek echter niet op wachten. Het opnieuw inrichten van het fabrieksterrein heeft tijd nodig, dus daar willen we zo vroeg mogelijk mee beginnen. Op dit moment loopt ook de aanbesteding voor de A15. De planning is dat begin 2020 de aannemer bekend is en dat we dan ook volgend jaar kunnen starten met de uitvoering."

Waar liggen voor jullie de uitdagingen?

"De besluitvorming kost veel tijd. We hebben met veel partijen te maken en er lopen allerlei processen tegelijk. Daar komt ongelofelijk veel bij kijken. En mensen willen ook graag bepaalde dingen weten. Zekerheden krijgen. Dat snap ik heel goed, maar veel dingen weten ook wij nog niet. Dan is het belangrijk om daar ook eerlijk en transparant in te zijn. Duidelijk communiceren en met elkaar in gesprek te blijven."

Ten slotte: heb je nog een wens voor de toekomst?

"Dan wens ik dat het proces dat we nu zo zorgvuldig met alle partijen als Caprice, K3/Delgromij, ProRail, overheden én de omgeving aan het doorlopen zijn, straks ook in de uitvoering goed verloopt en dat we ook in de toekomst als goede burens met elkaar kunnen blijven omgaan."

Meer informatie over de doortrekking van de A15 vindt u op www.rijkswaterstaat.nl/via15

Alleen maar winnaars

Vorig jaar stelde de raad van de gemeente Lingewaard het bestemmingsplan voor de Angerensche en Doornenburgse Buitenpolder vast. Om het plan uit te kunnen voeren was veel passen en meten nodig in verband met alle andere veranderingen in het gebied.

De A15 gaat straks over het terrein van de steenfabriek. Daarvoor moest ook het kleidepot van de fabriek worden verplaatst. Rijkswaterstaat heeft de zomerlijk verlaagd zodat bij hoogwater een betere en veiligere afvoer mogelijk is.

Binnenkort gaat dan de eerste schop in het gebied rondom het fabrieksterrein in de grond. Caprice/ Steenfabriek Huissenswaard en K3Delta gaan nu het plan uitvoeren dat volgens mij alleen maar winnaars kent. De gewonnen klei gaat naar de steenfabriek, het zand wordt mogelijk gebruikt bij de aanleg van de A15.

Daarnaast worden oude historische waarden in de polder hersteld; de plek waar in de Middeleeuwen de rivier stroomde en de locatie van buitenplaats De Wardt worden zichtbaar gemaakt. Ook krijgen natuur en recreatieve mogelijkheden in het gebied een impuls. Zo wordt onder meer een nieuw fietspad buiten het fabrieksterrein om aangelegd. Ik ben blij dat daarmee opnieuw een stukje Lingewaard voor onze inwoners mooier en beter toegankelijk wordt en voor toekomstige generaties bewaard blijft.

Ik dank de initiatiefnemers voor hun inbreng en wens hen veel succes bij de werkzaamheden.

Johan Sluiter
Wethouder gemeente Lingewaard

Foto: Rijkswaterstaat

In gesprek met pachters van de Buitenpolder

Frans Giesen en Tonny Rutgers zijn twee pachters die op dit moment gebruik maken van de agrarische percelen in de Buitenpolder. Tonny, geboren en getogen in Doornenburg, heeft al meer dan 40 jaar een veeteeltbedrijf met akkerbouw en voerhandel. Frans, ook afkomstig uit Doornenburg, heeft een melkveebedrijf. Dat doet hij samen met zijn ouders en broer. Hij pacht de grond in de Buitenpolder nu zo'n 15 jaar. We spraken ze op de steenfabriek.

We kunnen ons voorstellen dat jullie het jammer vinden dat hier straks de schop de grond in gaat...

Tonny: "Ja, dat is natuurlijk jammer, maar het is niet anders. We wisten dat we hier ooit weer weg moesten, maar als het zover is, moet je er toch even aan wennen. Maar dan hoop ik in ieder geval dat er iets heel moois van het gebied wordt gemaakt!"

Frans: "Voor ons is het wel jammer ja. Grond is heel belangrijk voor ons. De regels worden steeds strenger, we mogen er bijvoorbeeld steeds minder mest opbrengen. Maar de kringloop moet rond blijven. Als je vooruit wilt, is grond dus belangrijk. Maar inderdaad, we wisten dat het een keer zou eindigen."

Hoe kijken jullie tegen het proces aan?

Frans: "We zijn tijdig en voldoende geïnformeerd. We komen regelmatig bij elkaar hier op de steenfabriek. Het is fijn om tijdig te weten wat je wel en niet kwijt raakt, en dat is altijd duidelijk met ons gecommuniceerd."

Tonny: "Ja inderdaad, dat is altijd heel goed gegaan. Er is vanaf het begin met ons gepraat. Als er wat speelt, komen we bij elkaar. Dat hoeft niet altijd lang te duren, maar dat is wel fijn."

Hoe zien jullie jullie rol in de toekomst?

Tonny: "Ik ben op leeftijd, dus ik ga afbouwen. Over een jaar of 5 stop ik ermee. Ik bouw dus met de grond af, haha!"

Frans: "Hopelijk kunnen we in de toekomst op de gronden die landbouwgrond blijven, langdurige pacht krijgen. Dan is er wat meer zekerheid ingebouwd."

Wat willen jullie ons nog meegeven?

Beiden: "Ga zo door en blijf duidelijk communiceren."

Tonny Rutgers (links) en Frans Giesen (rechts)

Heeft u nog vragen? Wij staan u vanzelfsprekend graag te woord. U kunt contact opnemen met:

Bas Dröge
Projectleider Delgromij
06 10 97 79 79
b.droge@delgromij.nl

Jildert Hijlkema
Medewerker gebiedsontwikkeling K3
024 348 88 52
j.hijlkema@k3.nl

DELTA